

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

צה.

עין משפט נר מצוה

ז' א"מ פ"ט מהל' גזילה
הל' ז' ופכ"א מהלכות
גזילה הלכה א' סנה ע"פ
ע"ב טו"ש"פ ח"מ"מ פ"י ש"ב
ט"ז ע"ב א'
י"ב ב' מ"י ומג"ג ט"ז ט"ז
ש"ע ח"מ"מ ש"ב ט"ז א'
ו"ק קט"ו ט"ז א'
י"ב ג' מ"י פ"כ"ג מהל'
אישות הלכ' י"ח סנה
ע"פ ח"מ טו"ש"פ ח"מ"מ פ"י
ק"ד ט"ז ד'
ב' ד' מ"י פ"ט מהלכות
גזילה ופכ"א מהלכות
גזילה הלכה א' סנה
ע"פ ח"מ טו"ש"פ ח"מ"מ פ"י
ט"ז ע"ב א'

כאן בגזילה קיימת. תימה רועים מאי גולה קיימת איכא וי"ל
דאיירי ברעוה בהמה של אחרים וגנב מהן גזיה וחלבו ולא
משום דחשוד להרעות בשדות של אחרים לכיון שאין הבהמה שלו
אין אדם חוטא ולא לו כדלמחר צדקת קמא דבצא מניעא (דף ה:):

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

משלם דמי פרה העומדת
ל"ד. (ט) וכל שצמ
שמעט גולה עד שתלאו לגולן:
חמשה גובין מן המחוררין.
לע"ג דתנא מנינא תנא

ושייר הני דתנן דהניקין (גיטין דף
מח: ושם י:): אין מוציאין למוון האשה
והצנות מנכסים משועבדים מפני
מיקון העולם והסם נמי שייר המקבל
עליו לזון בן אשתו וצמ אשתו וגט
חוב שאין צו אחריות ומהכא קשה
לשמואל דלמחר צפ"ק דצ"מ (דף יב.)
אומר היה ר"מ שטר חוב שאין צו
אחריות נכסים אין גובה לא מנכסים
משועבדים ולא מצני חורין והכא
משמע דגבי מצני חורין ומיניה בללו
הכי איתומצ שמואל התם מצרייתא
אחריתא ויש לדחות דשמואל הוא
מפרש שאין צו אחריות היינו שמפרש
שלא קבל עליו אחריות והא דמוקי
לה הכא כ"ר"מ משום דלכאורה
כוותיה אמאי:

מאן שמעת ליה דאמר אהריות
לא מעות סופר בו. וא"ת [ב]
בללו האי טעמא ה"מ למפרך מאן
שמעת ליה דקנים ר"מ וש"מ דבשוגג
קנים ואז לא הוה לר"מ לתמי
קיימא אלא ממני דהניקין (גיטין דף
מח: ושם י:): אין מוציאין לאכילת פירות
וי"ל דמכא זה לא ה"מ לאכילת איתא
כ"ר"מ דהא רבי יהודה נמי מציני
למימר דקנים לרצ וצד דלמחר לרבי
יהודה שצמ שעל גבי הגזילה הו
דגזול א"ע"ג דנשתנית ע"י כגון נטעה
או נעצרה אלל גולן והאי שצמ
שהשצית הלוקח היינו נמי שצמ שעל
גבי הגולה ויקנסו צו ר' יהודה כמו
זההיא דלקמן (ע"ב) לרצ וצד וא"ע"ג
דכי נוקי לה נמי כרבי יהודה אכתי
מצי לאכילת דהשחא ר' יהודה דלא
קנים ליה כולי האי קנים בשצמ זה
ע"ג דקרקע ר"מ דקנים טפי ליה
כ"ש מכל מקום טפי ניחא ליה
לאכילת מר' מאיר גופיה ר"י:

דאיתא בע"א ארעא ושק"א ארעא
ושבחה ש"מ בשוגג נמי
קנים. ה"מ לשנויי דבשצמ היתר על
היציאה מיירי דההוא לא הוה קנס
דכיון דקרקע אין גגולת ברשותיה
דמריה אשצחיה ולא דמי למטלטלי
ואפילו לשמואל דלמחר צפ"ק
דצ"מ (דף יד: ושם י:): ללוקח מגולן
לית ליה שצחא איכא לאוקמי כגון
שקנו מינדו כדלמחר התם אלא דבללו
הכי משני ספיר [א] אלל ליכא למימר
דסתם שצמ משמע הכל צין כנגד
היציאה צין מה שיתר על היציאה דהא
התם גבי פלוגתא דרצ ושמואל צנוכר
שדה תצירו ומגלחט שאינה שלו
לסיכר (כתובות נא:). והמקבל עליו לזון בן אשתו וצמ אשתו. וכן המוכר שדהו
מכוסים, והא דתנן בגזילה (כתובות קא:): והיא מומת מנכסים משועבדים מפני שהיא כפולת חוב, מוקמינן לה התם בשקנו לה
מיהו, דסתם קנין לכמינה עומד (שם נא:).

גזילה קיימת. חייב להחזירה: והא אצנט דגזילה קיימת הוא. ועליו
נשנית תקנה שצמי רבי שלא להחזירה: ועל המרש. נמסכת גיטין.
מריש קורה: משום פסידא דזירה שויה רצון דליתא. ומיניה
דמי צעי לאדקורי הוילי וגזילה קיימת צדיה: משלם אוסא והא

גזייתיה: גזילה חזרה צענייה.
כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירנה
והדר משלם דמי גזיות ועוד כמו
שהיה בשעת הגזילה ולא שצמ הגזיה
שהשציתה אללו ולא שצמ הולד דלא
קנים רבי יהודה אלל דמיים שצעת
הגזילה משלם דליכא למאן דלמחר
כל הגולנים צזיר משעת הגזילה
ישלמו: רואים אוסא פאילו היא
שומא אללו צנסא. משעת הגזילה
ומשלם דמיים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב]
מפרש צעני פליגי ר' יהודה ור"ש:
קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר
בגזילה ליטול את השצמ: ונפקא
מיניה. להיכא דלא השציתה אלל
כחשה אי אמת טעמא משום דשינוי
צמקומו עומד כחשה נמי הדר
דליתא השתא ואי טעמא משום קנס'
הוא ושינוי קני משלם דמעיקרא
(היכא דליכא קנסא ה"ר איכא)
שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקיעה.
עצדים אומר לו הכי שלך לפניך.
דעבדא כמקרקעי דמי וקרקע הדרה
צענייה ואינה גגולת לקנות גולן
צשינוי ולהיות צרשותו: דמי אמרו.
דמעיקרא לע"ג דמהשתא שוי
טפי לזריים זמר אדום: והכא קנסא
קא קנים. צמתני וצצצע דלאו
גולן הוא ולא חוטא הוא לא קנים
דהא שוגג הוא: מדאפיך רב לקמן
צפרקין (דף יז:): בשוגג כגון לוקח
שלקח מגולן והשציתה ולא ידע
שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים
צני חורין ולא מנכסים משועבדים:

פירות ושצמ פירות. תנן נמסכת
גיטין (דף מח:): אין מוציאין לאכילת
פירות ולשצמ קרקעות מנכסים
משועבדים מפני מיקון העולם הפסד
לקוחות. אכילת פירות ושצמ קרקעו'
מפרש להו צשינוי אוחזין (צ"מ ד' י:):
גע חוב. שטר חוב: שאין צו אחריות.
שלא שצמ עבד לו ליה שצמ הלואה
את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי
אחרתין לך לפרוע מלוה זה: לאו
טעום סופר הוא. ואינו גובה מנכסי'
משועבדים ולא אמרינן אין לך אדם
המלוה מעותיו בלא שעבוד נכסי
לוה והסופר טעה ולא כתב צו
אחריות אלל דוקא אולינן צמר
שטר: רבי מאיר. צשינוי אוחזין
(שם דף יב:): מאל שטרי חוב אין צהן
אחריות נכסים יחזיר לפי שאין צ"ד
נפרעין מהן: כשהוא גובה.
הלוקח חוזר על הגולן שהגזול צא
ונוטל שדהו כמות שהוא הלוקח
חוזר על הגולן שמכרה לו צאחריות:
גובה

דפליגי אס יש לו שצמ אס לאו היינו ע"כ בשצמ היתר על היציאה דלייאה למה לא יכול מן הגזול מי גרע מיורד בשדה חצירו שלא ברשות ועוד
דעדיפא מיניה משנינן צפ" מי שמת (צ"ב דף קמ:): מאי שצמ חצי שצמ ומיניה המקשה ודאי ס"ד דטריף כל השצמ אף שכנגד היציאה ולפי סברתו
הא דתינא צפ"ק דצ"מ (דף טו:). אס השצמ יותר על היציאה נוטל השצמ מצעל הקרקע והיציאה מצ"ח ואוקמינן בגזול וגזול לא איתא כ"ר'
מאיר דל"ר"מ אפי' יציאה מגולן לית ליה משום דקנים א"י יש לחלק דהתם איירי בלא ידע שהיא גזולה דבשוגג כי האי לא קנים:
דלימח

שפע מינה דסבר ר' מאיר שינוי קונה והכא קנסא קנים, שמע מינה. איכא דאמרי הא לא מביעיא לך, כי קא
מביעיא לך ר' מאיר דקנים לשלם הגזול והולדות מי שגזול במידי. אבל בשוגג, כיון שגזול בהמה על מנת שהיא
שלינו ויביצא בה והמקבל לזון את בן אשתו או בת אשתו, ויטור חוב וגט חוב או כתובת אשה שאין בהן אחריות,
ושבח קרקעות, והמקבל לזון את בן אשתו או בת אשתו, ויטור חוב וגט חוב או כתובת אשה שאין בהן אחריות,
וכי תניא אין מוציאין לאכילת פירות ולשצמ קרקעות ולשבוט האשה והבנות ממשעבדי מפני תקון העולם. פירי, כיון שגזול בהמה על מנת שהיא
במאה ידבר והשביחה הלוקח ושהו עכשיו ק"ק ובה בעל חוב וטרפה כמות שהיא, הלוקח גובה הקרן אפילו ממשעבדי אבל השבח מבני חורין בלבד, וכן מוונת האשה המקבל עליו לזון את [בן] אשתו או בת אשתו בלא
קניין. מאן שמעת ליה דאמי' אחריות לאו טעות סופר היא ר' מאיר, דתנן בפרק שנים אוחזין בטלית מצא שטרי חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר כול', שמע מינה האי מתנייתא ר' מאיר היא, וקתניא פירות ושבח
קרקעות מן המחוררין. הכי דאמי, כגון שגזול שדה מליאה פירות ומכרה לאחר והשביחה ובה בעל חוב של גזול וטרף לשרה בשבחה ופירותיה ולא שימינן ליה השבח ללוקח אף על פי שאינו נושה בו אלא הקרקע בלבד,

מוסף רש"י

על המרש. קורה,
ותקנות קהשיב ואילו
מסכת גיטין (י"ג)
(י"ג). בבבירא. בית גדול
(גיטין נה:). מפני תקנת
השבים. שחא אמת
השבים. לקרקע צרמו
ולאחזי מריש עמלו זיינע
מלשחא משונה (שם).
בעבדים אומר לו הרי
שלך לפניך. דקרקע
דמי וברשותיה דמריה
קיימי (לקמן צו:): דקיימא
לן קרקע אינה גגולת וכל
מקום שהיא ברשות בעליה
עומדת ועבד ממקרקעי
דמי ואינו גולן להיות נקנה
לגולן בלא דמי. הילכך
כי אוקח ברשותיה דמריה
אוקח (שם ב:). וקרקע
איתה גגולת. כלומר אינה
קנייה לגולן בשום אופן,
לדעתם דקרקע בעליה היא,
דקרקעא נפקא לן בהגולן
מתלה (ק"ו): (סוכה ל:).
נותן לו דמי צמור.
קני צשינוי ל"מ ולא
היכי לא אלא דמי אמרו
(לקמן עב:): דמי צמור
לגן נמכר בשוק, דקנייה
מגולן בלא שצמ הגזילה
(צ"ב שם): דמי אמר לן
מנו שצמ ר' דקנייה
צשינוי ומתחייב טעות (שם
ק"ד): טוון לו צצצע או
דמי אמר לן כמחילה
אס יצאה דקנייה ליה
ל"מ כל המעשה מדעת
צעניו נקרא גולן ונוטל
המזל נעמנו א"ע"ג אסא
מעולה עכשיו דמיים (ע"ז
י): אלל לא דמי שצמ, או
זו אי שצמ משלם ויקח
המזל (לקמן עב:). גובין
מן המחוררין. מנכסי
צין חורין לבד, אס יש
נכסים צני חורין אלל חייבי
נגזין, ואס לאו אין נגזין
על המשועבדים (כתובות
נא:). פירות ושבח
פירות. דתנן במס' גיטין
(מח:): אין מוציאין לאכילת
פירות ולשצמ קרקעות
מנכסים משועבדים מפני
מיקון העולם. וצשינוי
אוחזין בעליה (ד'): מפרש
לאכילת פירות ולשצמ
קרקעות פליה, הכי שגול
שדה מחזירו ומכרה
לאחר והשציתה והכי
היא יוצאה צין מתחת
שיד הלוקח עם שצמ
ההוקיעו משלמין כשעת
וגרע פירות שבה, שהגזול
על פירות מנוון, כשהוא
חוזר על המוכר שצמיה
לו בלאחריות גובה קרן
מנכסים משועבדין ושצמ
מנכסים צני חורין ולא מן
המשועבדין, מפני מיקון
העולם. לפי שאין קרובין
ואין הלוקח יודע בכמה

לסיכר (כתובות נא:). והמקבל עליו לזון בן אשתו וצמ אשתו. וכן המוכר שדהו
מכוסים, והא דתנן בגזילה (כתובות קא:): והיא מומת מנכסים משועבדים מפני שהיא כפולת חוב, מוקמינן לה התם בשקנו לה
מיהו, דסתם קנין לכמינה עומד (שם נא:).